

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

OULU

Yhteistyöllä lukutaitokaupungiksi – peruskouluikäisten lukutaitotyö Oulussa

Paula Vorne, pedagoginen päällikkö, Sivistys- ja kulttuuripalvelut
Lukutaidon kuntafoorumi 27.3.2026

Yhdessä tekemisen kulttuuri on Oulussa vahva

On pidettävä huolta, että näitä rakenteita ylläpidetään ja kehitetään Oulussa myös jatkossa.

**Kirjastoreitti –
kaupunginkirjaston malli
yhteistyölle peruskoulujen
ja lukioiden kanssa**

**Eri-ikäisten oululaisten
lukutaitotyö perustuu
pysyviin rakenteisiin**

STEAM in Oulu -verkosto

**Yhteistyöryhmät,
osaamiskeskukset,
kehittämishankkeet**

**Kulttuuriopetussuunnitelma
ja kulttuuriopettajien verkosto**

**Vahva ja elinvoimainen
koulukirjastoverkosto
ja kirjasto-opettajat**

**Lukumetka –
kaupunginkirjaston malli
yhteistyölle neuvoloiden ja
varhaiskasvatuksen kanssa**

Lukutaitotyön viestintä ja markkinointi

Lukutaidon & kirjastoyhteistyön ohjausryhmä koordinoi ja kehittää

- Ohjausryhmä toimii Oulun kaupungin lukutaitotyön ohjausryhmänä. Tavoitteena on eri-ikäisten kuntalaisten lukutaidon monialainen kehittäminen ja koordinointi sekä lukutaitotyön rakenteiden ylläpitäminen ja vahvistaminen. Perustettu vuonna 2017.
- Mukana on Sivistys- ja kulttuuripalveluiden toimijoita eri vastuualueilta, asiantuntija- ja kehittämistehtävissä toimivia sekä johtavia viranhaltijoita.
- Ohjausryhmä edistää ja tukee koulukirjastotoimintaa sekä Oulun kaupunginkirjaston lukutaitoyhteistyötä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kanssa.
- Ohjausryhmä seuraa Oulun opetussuunnitelmien toteutumista tiedonhallinnan taitojen, monilukutaidon sekä lukuharrastuksen näkökulmasta.

[Lukutaidon & kirjastoyhteistyön ohjausryhmä | Lukevin kaupunki | Oulun kaupunki](#)

Euroopan lukevin kulttuuripääkaupunki

- Kyseessä ei ole titteli, vaan tahtotila ja toimintalupaus kunnan asukkaille.
- Edistetään monilukutaitoa ja ymmärrystä lukutaidon merkityksestä kuntalaisten hyvinvoinnille.
- Laaditaan kaikki kuntalaiset huomioiva lukutaitostrategia, joka pohjaa Kansalliseen lukutaitostrategiaan.
- Vahvistetaan paikallista osallisuutta ja rakennetaan lukutaitoverkosto.
- Lukutaito on mukana myös muissa kaupungin ohjaavissa asiakirjoissa, esim. sivistysohjelma, hyvinvointisuunnitelma ja eri opetussuunnitelmat.
- Juhlavuoden jälkeen Lukevin kaupunki -toimintaa pyritään jatkamaan. [Lukevin kaupunki | Oulun kaupunki](#)

**EUROOPAN
LUKEVIN
KULTTUURI-
PÄÄKAUPUNKI**

Esimerkki Lukevin kaupungin -toiminnasta: Lukumittari

- Vuonna 2025 oululaiset ilmoittivat luettuja ja kuunneltuja kirjoja Lukumittariin, joka mittasi lukumääriä myös Oulun asuinalueiden välillä. Mukana oli myös oululaisia yrityksiä sponsoroimassa kuukausipalkintoja.
- Lukumittariin kertyi lähes 120 000 kirjaa, joista hieman yli 50 000 luettiin alakouluissa ja yläkouluissa.
- Arvonnassa kirjailijavieraan voitti Kastellin koulun 5A-luokka.
- *"Oli kiva osallistua Lukumittariin ja huomata samalla, kuinka paljon kirjoja tulikaan luettua."*
Niilo, 5A
- *"Lukumittariin osallistuminen innosti oppilaita lukemaan paljon enemmän, ja he keräsivät ison määrän rasteja luokan taululla olevaan listaan. Oppilaat lukivat enemmän kirjoja kuin tavallisesti, myös viikonloppuna ja vapaa-ajalla."*
Riitta Sassi, luokanopettaja
- Viime vuonna Oulussa tehtiin myös kaupunginkirjaston lainausennätys, yli 4 miljoonaa lainaa.

Lukutekojen Oulu – lukutaitostrategia 2026 -hanke

- OPH:n rahoitus Oulun oman lukutaitostrategian laatimiseen (8/2025–12/2026).
- Lasten ja nuorten lukutaitotyö jättevöityy: esim. tarkennuksia paikalliseen OPS:aan.
 - Kaikkien vuosiluokkien S1-oppimäärän oppilaat lukevat lukuvuoden aikana vähintään neljä kokonaisteosta.
 - Yhteistyö kaupunginkirjaston kanssa vahvistuu.
- Moninainen joukko sidosryhmiä innokkaasti mukana.
- Valmistuvan strategian toimeenpaneminen vaatii lisäresursseja.

Yhteistyökumppaneita

- Auta Lasta ry
- Caritas Säätiö
- Digitukiverkosto
- Erilaisten oppijoiden liitto
- Harrastamisen aarrearkku
- Ikäihmisten olohuone
- Iltapäiväkerhotoiminta
- Järjestövarikko
- Lastenkulttuurikeskus Kotilo
- Luetaan yhdessä -verkosto
- MLL:n Pohjois-Suomen piiri
- Nuorten Ystävät ry
- Oulun seudun kehitysvammaisten tuki ry
- Oulun seudun omaishoitajat ry
- Pohjoisen moninaiset oppijat ry
- Soiva Siili

A photograph of a library interior. In the foreground, three young girls are sitting on a red cushioned bench. One girl in a blue patterned sweater is on the left, another in a light-colored cardigan is leaning over her, and a third in a black and white striped cardigan is sitting in the middle, looking at an open book. In the background, two more girls are sitting at a wooden table, also reading. The room is filled with bookshelves containing many colorful books. The lighting is warm and soft.

Koulujen lukutaitotyö

Koulujen lukutaitotyön keskeisiä toimijoita

Lukutaidon ja kirjastoyhteistyön ohjausryhmä

Kouluysteistyöstä vastaava informaatikko kaupunginkirjastossa

Lastenkirjastotyöntekijät kaupunginkirjastossa

STEAM-toimijat

Koulukirjasto-opettajien verkosto

Elokuvakasvatus- ja sanataidepedagogit

Koulukirjasto-informaatikko

Lukutaidon edistämisen kehittäjäopettaja

Tiedolla johtaminen ohjaa koulujen lukutaitotyötä

- Syksyllä 2024 kaikissa peruskouluissa otettiin keskitetysti käyttöön Lukuseula.
- Käyttöönotto yhdenvertaistaa luku- ja kirjoitustaidon, matemaattisten taitojen ja kielitaidon arvioimista sekä oppimisvaikeuksien tunnistamista kaupungin sisällä.
- Mietinnässä on, miten Lukuseulan tuloksia voidaan tarkastella suhteessa Kouluterveyskyselyyn ja Kokemukselliseen hyvinvointikyselyyn.

Aktiivinen koulukirjastojen verkosto

- Kaikissa Oulun kouluissa on koulukirjasto (55 kpl) tai koulun yhteydessä toimii yleinen kirjasto.
- Kirjasto-opettajat ovat tärkeä osa koulujen lukutaitotyötä ja linkki kaupunginkirjastoon.
- Oulun koulukirjastossa työskentelee informaattikko. Yhteistyössä myös lukutaidon edistämisen kehittäjäopettaja sekä koulukirjaston aluevastaavat.
- Koulut voivat lainata koulukirjaston kokoelmista mm. kirjaketteja ja sanataiteen aarrearkkuja.

[Oulun koulukirjaston verkkosivut](#)

Kuva: Oulun kaupunki / Juha M. Kinnunen

Lapset ja nuoret mukana lukutaitotyössä

- Myös lapset ja nuoret osallistuvat koulun lukutaitotoimintaan ja sen suunnitteluun.
- Esimerkiksi Ritaharjun monitoimitalossa lukutaitotyötä valaisevat aktiiviset lukuilo-oppilaat eli "lukulamput".
- Lukulamppujen tavoitteena on lisätä muiden oppilaiden lukemista. He vierailevat eri oppiaineiden tunneilla jakaen kirjavinkkejä ja tekevät kirjanäyttelyitä monitoimitalon kirjastoon. He ovat myös mukana monitoimitalon lukemiseen liittyvissä tapahtumissa sekä ideoimassa että tekemässä.

Kirjastoreitti – kaupunginkirjaston koulujen ja lukioiden yhteistyö

- Kirjastoreitti on lähiopastusten, vinkkaustallenteiden sekä verkkomateriaalien muodostama kokonaisuus, jossa on tarjontaa **jokaiselle perusasteen vuosiluokalle**.
- Kirjastoreitin kirjavinkkauksiin, etävinkkauksiin, kirjastonkäytön opastuksiin ja mediatyöpajoihin osallistui vuonna 2025 yhteensä 22 626 lasta ja nuorta (noin 84 % oppilaista).
- Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä mm. kehittäjäopettajien kanssa.
- Kirjastoreitti on myös osa Oulun kaupunginkirjaston Mediataitojen polkua.

www.kirjastoreitti.fi

Lastenkulttuurikeskus Kotilo lukutaitotoimijana

- Lastenkulttuurikeskus Kotilo on oululaisen lastenkulttuurin kotipesä Oulun keskustakirjasto Saarella. Kotilo tekee tiivistä yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen, opetuksen ja kirjaston kanssa.
- Sanataide ja elokuva- & mediataide edustettuina
 - Harrastusryhmiä
 - Tapahtumia, festivaaleja
 - Koulutuksia, tukimateriaalia kasvattajille

Lukuteot koulun arjessa

Opettaja

Monipuolistan pedagogista osaamistani sanataide- ja mediakoulutuksissa

STEAM-opinpolku vahvistaa myös omaa monilukutaitoani ammattilaisena

Luen oppilaille ääneen

Olen lukevan aikuisen malli

Oppilas

Iltapäiväkerhossani luetaan

Saan oikea-aikaista tukea lukivaikeuteeni

Luen koulussa vuosittain vähintään neljä kirjaa

Saan joka vuosi kirjavinkkausta uusista ja innostavista kirjoista

Harrastamisen aarrearkku mahdollistaa lukutaitoani edistäviä kerhoja

Osallistun luokan kanssa lukutempauksiin ja haasteisiin

Kirjat ovat lähellä koulupäivän aikana: jokaisella koululla on koulukirjasto, yleinen kirjasto tai meillä käy kirjastoauto

Lisätietoja Oulun koulujen lukutaitotyöstä

- Paula Vorne, pedagoginen päällikkö, Sivistys- ja kulttuuripalvelut
paula.vorne@ouka.fi
- Tanja Salo, lukutaidon edistämisen kehittäjäopettaja, Sivistys- ja kulttuuripalvelut
tanja.salo@ouka.fi
- Elina Kauppila, kouluyhteistyöstä vastaava informaattikko, Oulun kaupunginkirjasto
elina.kauppila@ouka.fi

www.kirjastoreitti.fi

[Kirjasto | Oulun kaupunki](#)

[Lukevin kaupunki | Oulun kaupunki](#)

Kuva: Oulun kaupunki / Elina Kauppila

EUROOPAN
LUKEVIN
KULTTUURI-
PÄÄKAUPUNKI

